

บันทึกข้อความ

ฝ่ายบริการพยาบาล
คณะแพทยศาสตร์
รับที่ 68-018763
วันที่ 10 กค 2566
เวลา 09:30 น

ส่วนงาน หอผู้ป่วยพิเศษเฉลิมพระบารมี 8 ฝ่ายบริการพยาบาล โทร.1865-1866

ที่ มอ.104.2639544/66-00164

วันที่ 14 มิถุนายน 2566

เรื่อง ส่งรายงานการทำ Case Ethic Conferenced ของหอผู้ป่วยพิเศษเฉลิมพระบารมี 8

1) เรียน หัวหน้าฝ่ายบริการพยาบาล

ด้วยหอผู้ป่วยพิเศษเฉลิมพระบารมี 8 ได้ดำเนินการ ทำ Case Ethic Conferenced ตามตารางกิจกรรมของการพัฒนาระบบและกลไกจริยธรรมของหอผู้ป่วยร่วมกับทีม NEC ของฝ่ายบริการพยาบาล เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2566 เวลา 13.30-15.30น. จึงขอส่ง รายงานการทำ Case Ethic Conferenced ดังกล่าว (ตามเอกสารแนบ)

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

อาภรณ์ พงษา

(นางอาภรณ์ พงษา)

หัวหน้าหอผู้ป่วยพิเศษเฉลิมพระบารมี 8

2) เรียน หัวหน้าฝ่ายบริการพยาบาล

เพื่อโปรดทราบและและเห็นสมควรแจ้ง

พว.ทัศนาศิริรัฐสาย ทราบ

10 ก.ค. 66

นางอุไรวรรณ พลจร
ผู้ตรวจการพยาบาล
7/7/66

1/10
10/7/66

แบบบันทึกการเยี่ยมชมตรวจทางจริยธรรม (Ethic round)

หอผู้ป่วยพิเศษเฉลิมพระบารมี 8 วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ.2566 เวลา 13.30 น.- 15.30 น.

ผู้ดำเนินการเยี่ยมชมตรวจ NEC ร่วมกับ NEC-W

ผู้เข้าร่วม คุณทัศนาศนา, คุณอาภรณ์, คุณนภัสสร, คุณขวัญสุดา, คุณวิยะดา, คุณหยาดฟ้า, คุณวิภารัตน์, คุณทวิตา, คุณกมลวรรณ, คุณศิริพร, คุณอาลิษา, คุณนิสิตา, คุณนงเยาว์, คุณณัฐรจจาท์, คุณสมลทิพย์, คุณลินดา, คุณณัฐกฤตา

สถานการณ์ที่เป็นความเสี่ยง/ปัญหา/ประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรม

สถานการณ์

ผู้ป่วยชายไทย Dx. anal fistula ปลายปี 63 มีหนองที่แถมกัน ทำ I&D ทั้งหมด 2 ครั้ง แผลไม่ดีขึ้น หลังจากนั้นพบว่าหนองที่แผลผ่าตัดเดิม และเข้ารับการผ่าตัดอีกครั้ง ทำ LIFT เมื่อปี 2564 ที่โรงพยาบาลยะลา หลังจากนั้นพบว่าแผลเรื้อรังที่แถมกันยังคงมีเลือดและหนองออกเป็นบางครั้ง โรงพยาบาลยะลา จึงส่งตัวมารักษาต่อที่โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ปลายปี 2565 หลังจากพบแพทย์ที่โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ แพทย์แนะนำผ่าตัด VA LIFT แรกรับซักประวัติ แจ้งว่ามีโรคประจำตัว และยาที่ใช้ประจำ คือยาโรคเบาหวาน แพทย์ให้เจาะเลือด pre op พบว่า ผล HIV reactive ซึ่งผู้ป่วยมารับการรักษาตัวที่ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ครั้งแรก แพทย์ทราบผลเลือด คิดว่าเป็น first dx. แต่เมื่อแพทย์พูดคุยกับผู้ป่วยเพียงลำพัง ผู้ป่วยแจ้งว่าเป็น HIV และรับประทานยาต่อเนื่องมา 2 ปีแล้ว แพทย์จึงนำยามาให้พยาบาล และแจ้งคำสั่งการรักษาไว้ว่า “ ผู้ป่วยไม่ต้องการให้ญาติทราบ ว่าผู้ป่วยเป็น HIV ” ขณะนำยาไปให้ผู้ป่วย พยาบาลจำเป็นต้องปกปิดข้อมูลเพื่อไม่ให้ญาติรู้ โดยมีการส่งเวรต่อกันในทุกเวร และช่วงหลังผู้ป่วยขอรับประทานยาเอง

ผลการวิเคราะห์สถานการณ์

การวิเคราะห์คุณค่าผู้เกี่ยวข้อง

1. คุณค่าของพยาบาล

- ให้คุณค่าในการปกปิดความลับของผู้ป่วย เมื่อต้องเข้าไปแจกยาให้ผู้ป่วย มีการปิดม่านขณะให้ผู้ป่วยรับประทานยา และหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่จะทำให้ญาติของผู้ป่วยรับทราบข้อมูลที่ผู้ป่วยต้องการปกปิด
- ให้คุณค่าในการป้องกันอันตรายจากการติดเชื้อของญาติผู้ป่วย โดยการให้คำแนะนำกับญาติว่า เมื่อต้องสัมผัสกับเลือดหรือสิ่งคัดหลั่งของผู้ป่วยให้สวมถุงมือทุกครั้งไม่ว่าผู้ป่วยจะเจ็บป่วยด้วยโรคใดก็ตามก็ต้องคำนึงถึงการติดเชื้อเสมอ
- ให้คุณค่าเรื่องความซื่อสัตย์ โดยไม่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการติดเชื้อเอชไอวีของผู้ป่วยให้ครอบครัวได้รับทราบ
- ให้คุณค่าเรื่องการเคารพเอกราชของผู้ป่วย โดยยอมรับการตัดสินใจของผู้ป่วยที่จะไม่แจ้งให้พี่สาวของผู้ป่วยทราบ ตามเจตนาเดิมของผู้ป่วย

2. คุณค่าของตนเอง /ผู้ป่วย

- ผู้ป่วยไม่ต้องการให้พี่สาวและครอบครัวทราบว่า ตนเองเป็น HIV
- ผู้ป่วยต้องการปกปิดการเจ็บป่วยของตนเองให้เป็นความลับ
- ผู้ป่วยกลัวว่าครอบครัวจะผิดหวัง รับผิดชอบไม่ได้จากโรคที่ตนเป็น และกลัวครอบครัวจะรังเกียจและผิดหลักศาสนา
- ผู้ป่วยกลัวว่าการเป็นโรคนี้อาจทำให้สังคมรังเกียจ ไม่เป็นที่ยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน

3. คุณค่าของครอบครัว /ญาติ (พี่สาว)

- ไม่มีข้อมูล

4. คุณค่าของแพทย์

- ให้คุณค่าในการปกปิดความลับของผู้ป่วย โดยการพูดคุยเรื่องผลเลือดหลังจากที่แพทย์ทราบผลนั้น แพทย์ได้ขอคุยกับผู้ป่วยเพียงลำพัง เพราะคิดว่าเป็นผลเลือดที่มีการติดเชื้อเป็นการตรวจพบเป็นครั้งแรก ซึ่งแพทย์คิดว่าผู้ป่วยน่าจะไม่อยากให้ครอบครัวรับทราบข้อมูล และกลัวว่าผู้ป่วยจะรับผิดชอบไม่ได้และเกิดภาวะเครียด
- ให้คุณค่าเรื่องการเคารพเอกราชของผู้ป่วย จากการพูดคุยกับผู้ป่วย เมื่อผู้ป่วยแจ้งแพทย์ว่าไม่ต้องการให้พี่สาวทราบว่าตนเองติดเชื้อเอชไอวีมาก่อนแล้วนั้น แพทย์ได้ยอมรับการตัดสินใจของผู้ป่วยที่จะไม่แจ้งให้พี่สาวของผู้ป่วยทราบ ตามเจตนาเดิมของผู้ป่วย และได้แจ้งให้ทีมพยาบาลทราบเรื่องความต้องการของผู้ป่วยด้วย
- ให้คุณค่าเรื่องความซื่อสัตย์ แพทย์รักษาสัญญากับผู้ป่วยเรื่องที่จะไม่เปิดเผยข้อมูลเรื่องผลเลือดของผู้ป่วยแก่พี่สาวหรือครอบครัว และแจ้งแก่ทีมพยาบาลและเจ้าหน้าที่อื่นไม่ให้แจ้งผลเลือดแก่ครอบครัวของผู้ป่วยด้วย

ประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรม

จากสถานการณ์ข้างต้นประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรมที่พยาบาลเผชิญ คือ หน้าที่ในการปกป้องความลับของผู้ป่วยตามที่ผู้ป่วยต้องการ กับ หน้าที่ในการป้องกันอันตรายจากการติดเชื้อให้กับบุคคลในครอบครัวที่ดูแลผู้ป่วย

ลักษณะปัญหาทางจริยธรรม	หลักการ/แนวคิดทางจริยธรรม
<p>1. ความเสี่ยง/พฤติกรรมที่ผิดจริยธรรม และสาเหตุ</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจมีการเปิดเผยความลับของผู้ป่วยแก่ครอบครัวจากทีมสุขภาพ <p>แนวทางการป้องกัน/แก้ไข</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการสื่อสารกันระหว่างทีมสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยในเรื่องการปกปิดความลับของผู้ป่วย - ไม่มีการบันทึกหรือทำสัญลักษณ์ที่บ่งชี้เกี่ยวกับความเจ็บป่วยที่ผู้ป่วยไม่ต้องการเปิดเผย 	<ul style="list-style-type: none"> - ความร่วมมือ: การประสานงานหรือการส่งต่อข้อมูลระหว่างทีมแพทย์ พยาบาล ในการช่วยกันปกปิดความลับของผู้ป่วย - ความเอื้ออาทร: ทีมแพทย์และพยาบาลให้ความเคารพในการตัดสินใจปกปิดความลับของผู้ป่วย การรับฟังความคิดเห็นของผู้ป่วย พยาบาลปิดม่านขณะทำหัตถการหรือให้ผู้ป่วยรับประทานยา HIV เพื่อป้องกันไม่ให้ครอบครัวทราบเกี่ยวกับการติดเชื้อของผู้ป่วย
<p>2. ประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรม <i>ข้อแย้งระหว่าง</i></p> <p>การปกปิดความลับของผู้ป่วยตามที่ผู้ป่วยต้องการ กับ การป้องกันอันตรายจากการติดเชื้อให้กับบุคคลในครอบครัวที่ดูแลผู้ป่วย</p> <p>ทางเลือกที่ 1 ปกปิดความลับของผู้ป่วยตามที่ผู้ป่วยต้องการ</p> <p>ข้อดี</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ป่วยได้รับการเคารพเอกลิทธิจากการปกปิดความลับของตนเอง 2. ผู้ป่วยมีสัมพันธภาพที่ดีกับพยาบาลและทีมสุขภาพจากการไม่นำความลับของตนเองไปเปิดเผย 3. พยาบาลปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ขัดกับหลักกฎหมายที่กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพต้องปกปิดความลับของผู้ป่วย <p>ข้อเสีย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ญาติของผู้ป่วยมีโอกาสได้รับอันตรายจากการติดเชื้อ เนื่องจากไม่ได้รับข้อมูลที่แท้จริงที่จะนำไปหาวิธีการป้องกันตนเองได้ 2. พยาบาลรู้สึกคับข้องใจที่ไม่ได้ทำหน้าที่ในการป้องกันอันตรายให้กับญาติของผู้ป่วย 	<ul style="list-style-type: none"> - การเคารพเอกลิทธิ: พยาบาลเลือกที่จะไม่เปิดเผยข้อมูลตามความต้องการของผู้ป่วย - การไม่ทำอันตราย: ให้ความรู้แก่ผู้ป่วยเรื่องการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ การดูแลแผลโดยไม่ให้ญาติสัมผัสกับเลือด และพยาบาลให้ความรู้แก่ครอบครัวผู้ป่วยเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยที่ถูกต้อง โดยให้ครอบครัวผู้ป่วยตระหนักว่า ไม่ว่าจะผู้ป่วยจะเจ็บป่วยด้วยโรคใดก็ตาม จะต้องหลีกเลี่ยงการสัมผัสกับเลือด หรือสิ่งคัดหลั่งของผู้ป่วยและหากจำเป็นต้องสัมผัสจะต้องมีอุปกรณ์ป้องกัน โดยไม่จำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการติดเชื้อเอ็ดส์ของผู้ป่วยให้ครอบครัวได้รับทราบ - การทำหน้าที่แทน: การดูแลและปกป้องผู้ป่วยไม่ให้ผู้ใดละเมิดสิทธิของผู้ป่วย คือ เคารพเอกลิทธิผู้ป่วยทำตามเจตนาเดิมของผู้ป่วยโดยร่วมกันปกปิดความลับของผู้ป่วย ไม่เผยแพร่แก่ครอบครัว

<p>ทางเลือกที่ 2 เปิดเผยข้อมูลให้ครอบครัวของผู้ป่วยรับทราบ</p> <p>ข้อดี</p> <p>1. ญาติของผู้ป่วยได้ป้องกันตนเองจากการติดเชื้อ</p> <p>ข้อเสีย</p> <p>1. ผู้ป่วยขาดความเชื่อถือและไว้วางใจพยาบาลและทีมสุขภาพ</p> <p>2. ผู้ป่วยรู้สึกอับอายที่ความลับถูกเปิดเผย</p> <p>3. บุคคลในครอบครัวของผู้ป่วยอาจมีปฏิกิริยาทางลบต่อผู้ป่วย ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวได้</p>	<ul style="list-style-type: none"> - หน้าที่ความรับผิดชอบ: พยาบาลช่วยปกปิดความลับของผู้ป่วย เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยรู้สึกสบายใจและมีความรู้สึก ว่างใจ มีสัมพันธภาพที่ดีกับทีมการรักษา - ความร่วมมือ: การประสานงานหรือการส่งต่อข้อมูลระหว่างทีมแพทย์ พยาบาล ในการช่วยกันปกปิดความลับของผู้ป่วย - ความเอื้ออาทร: ทีมแพทย์และพยาบาลให้ความเคารพในการตัดสินใจปกปิดความลับของผู้ป่วย การรับฟังความคิดเห็นของผู้ป่วย พยาบาลปิดม่านขณะทำหัตถการหรือให้ผู้ป่วยรับประทานยา HIV เพื่อป้องกันไม่ให้ครอบครัวทราบเกี่ยวกับการติดเชื้อของผู้ป่วย - การทำประโยชน์: ดูแลให้การพยาบาลตามมาตรฐานวิชาชีพด้วยความดูแลเอาใจใส่ ดูแลให้แผลไม่เกิดการติดเชื้อ ไม่เกิดการแพร่กระจายเชื้อ - การไม่ทำอันตราย: พยาบาลให้ความรู้แก่ครอบครัวผู้ป่วยเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยที่ถูกต้อง โดยให้ครอบครัวผู้ป่วยตระหนักว่า ไม่ว่าผู้ป่วยจะเจ็บป่วยด้วยโรคใดก็ตาม จะต้องหลีกเลี่ยงการสัมผัสกับเลือดหรือสิ่งคัดหลั่งของผู้ป่วยและหากจำเป็นต้องสัมผัสจะต้องมีอุปกรณ์ป้องกันทุกครั้ง - การบอกความจริง: พยาบาลให้คำแนะนำที่เพียงพอแก่ผู้ป่วยและญาติเรื่องการดูแลแผลผ่าตัด การป้องกันการแพร่กระจายการติดเชื้อเอดส์
<p>3. การตัดสินใจเชิงจริยธรรม</p> <p>- การปกปิดความลับของผู้ป่วยตามที่ผู้ป่วยต้องการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การเคารพเอกสิทธิ์ - ความร่วมมือ - การทำหน้าที่แทน - ความซื่อสัตย์ - การไม่ทำอันตราย - หน้าที่ความรับผิดชอบ - ความเอื้ออาทร

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการทำกิจกรรม Ethic round

ได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจโดยยึดผู้ป่วยเป็นหลัก และพิจารณาถึงผลดี ผลเสียในการตัดสินใจ เช่น ในกรณีนี้ได้พิจารณาถึงการเคารพเอกลัทธิของผู้ป่วยเป็นหลัก พยาบาลจึงได้ เลือกปกปิดความลับของผู้ป่วย โดยให้การดูแลพยาบาลตามมาตรฐานวิชาชีพ รวมถึงการป้องกันการแพร่กระจายของโรคสู่ครอบครัว และผู้ดูแล โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีของผู้ป่วยทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ จิตวิญญาณและจิตสังคม ให้ความสำคัญในคุณค่าของตัวผู้ป่วยเอง และได้เห็นถึงความสำคัญการทำงานร่วมกันระหว่างทีมแพทย์และพยาบาล

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย/การพัฒนาระบบ

1. ให้บุคลากรของโรงพยาบาลได้รับทราบข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องด้านจริยธรรม โดยกำหนดให้บุคลากรทางการแพทย์ทุกระดับรับทราบและปฏิบัติตาม เช่น

- พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2550 มาตรา 49 กำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนมาตรา 7 และมาตรา 9 ที่กำหนดว่า “ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 7 หรือ มาตรา 9 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ความผิดตามมาตรานี้เป็นความผิดอันยอมความได้ ”โดยมาตรา 7 ระบุว่า “ข้อมูลด้านสุขภาพของบุคคลเป็นความลับส่วนบุคคลผู้ใดจะนำไปเปิดเผยในประการที่น่าจะทำให้บุคคลนั้นเสียหายไม่ได้ เว้นแต่การเปิดเผยนั้นเป็นไปตามความประสงค์ของบุคคลนั้นโดยตรง หรือมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติให้ต้องเปิดเผย แต่ไม่ว่าในกรณีใด ๆ ผู้ใดจะอาศัยอำนาจหรือสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการหรือกฎหมายอื่นเพื่อขอเอกสารเกี่ยวกับข้อมูลด้านสุขภาพของบุคคลที่ไม่ใช่ของตนไม่ได้”

- ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 323 ผู้ใดล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของผู้อื่นโดยเหตุที่เป็นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ โดยเหตุที่ประกอบอาชีพแพทย์ เกษัชกร คนจำหน่ายยา พยาบาล นางผดุงครรภ์ ผู้พยาบาล นักบวช หมอความ ทนายความหรือผู้สอบบัญชี หรือโดยเหตุที่เป็นผู้ช่วยในการประกอบอาชีพนั้น แล้วเปิดเผยความลับนั้นในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

2. การวิเคราะห์คุณค่าและความเชื่อของบุคคลที่เกี่ยวข้องจากสถานการณ์ พยาบาลควรรวบรวมข้อมูล เพื่อนำไปสู่ข้อดีหรือข้อเสียของการตัดสินใจ โดยคำนึงศักดิ์ศรีของผู้ป่วยทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ จิตวิญญาณและจิตสังคม ให้ความสำคัญในคุณค่าของตัวผู้ป่วย เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจเชิงจริยธรรม โดยยึดตามแนวคิดและหลักการทางจริยธรรมทางการแพทย์

NEC-W พว. ขวัญสุตา คงเมือง

พว. ศิริพร อินแก้วศรี

พว. วิยะดา พรหมสังข์

ผู้บันทึก